



**Departementet**

13. juni 2005

J.nr. 2005-089-0003

### **Studierejse for Skatteudvalget – mulige besøgsmaal**

Temaerne for studierejsen kan være *retssikkerhed* og *iværksætteri*. Det er begge temaer, som der er megen fokus på i mange lande.

I mange lande har skattelovgivning udviklet sig i en stadig mere kompliceret retning. Det har bl.a. den konsekvens, at både borgere og virksomheder i stigende grad har svært ved at følge med udviklingen, hvilket fører til flere tvister mellem myndigheder og borgere/virksomheder. Denne udvikling er der reageret forskelligt på rundt omkring. *Retssikkerheden* er blevet et højt prioriteret politisk emne i mange lande.

Forbedring af retssikkerheden på skatteområdet prioriteres højt af såvel skatteministeren som Skatteministeriet. Med Fairplay- kampagnen, som blev sat i gang sidste år, blev der sat fokus på den kollektive retssikkerhed. I forhold til den enkelte skatteydere retssikkerhed – den individuelle retssikkerhed – er der allerede gennemført en del forbedrende initiativer. Der er indført bedre omkostningsdækning i skattesager, og der er givet mulighed for, at både personer og virksomheder kan indhente bindende ligningssvar på skatteområdet.

Men der er et yderligere behov for at give den enkelte skatteydere retssikkerhed et grundigt serviceeftersyn. Skatteministeriet har derfor sat retssikkerheden på dagsordenen. Gennem kampanjer og udarbejdelse af idékataloger sættes der fokus på skatteborgernes (både personer og virksomheder) retssikkerhed. Det er i den forbindelse relevant at få et indtryk af, hvilken indsats og tanker, der gøres andre steder

Der har vist sig, at være en klar sammenhæng mellem vedvarende høj økonomisk vækst, skabelsen af mange nye arbejdspladser og tilstedeværelsen af en succesfuld *iværksætterpolitik*. Lande, der skaber mange nye arbejdspladser har også mange iværksættere. Som en del af en succesfuld iværksætterpolitik er skattepolitiske tiltag ofte taget i anvendelse. Men det er kun et af mange tiltag, der tages i brug for at fremme iværksætternes vilkår.

I Danmark har iværksætterpolitikken også i mange år været et højt prioriteret indsatsområde. Der er imidlertid behov for, at Danmark bliver endnu bedre til at omsætte viden til forretning, og få flere virksomheder til at vokse og skabe flere arbejdspladser. Sammenlignet med mange andre lande er der relativt få af de nye virksom-

heder, der kommer ind i et solidt vækstforløb. Regeringen planlægger en lang række tiltag på iværksætterområdet – herunder også på skatteområdet over de kommende år. Til inspiration foreslås turen at gå til lande, der har ført en ambitiøs - og succesfuld - politik på iværksætterområdet med skabelse af mange nye arbejdspladser, som et synligt resultat.

*Hvilke lande er interessante mål for studieturen?*

Studierejsen foreslås at gå til steder, der har interessante budskaber vedrørende de to temaer. Konkret foreslås det studierejsen går til Canada, Irland (evt. i kombination med UK) og New Zealand

*Retssikkerhed på skatteområdet i Canada, Irland og New Zealand.* Både Canada, Irland og New Zealand er en del af den angelsaksiske retstradition, der på flere måder adskiller sig fra den kontinentale retstradition, som Danmark er en del af. Forskellene og betydningen heraf er nok mindre på skatteområdet end på andre retsområder, men forskellen i indgangsvinkel medfører alligevel andre måder at se problemer og løsningsmuligheder på.

De angelsaksisk prægede lande har en dybt forankret tradition for at lægge stor vægt på frihedsrettighederne, og beskyttelsen af det enkelte individ i forhold til statsmagten. På den anden side har også disse lande brug for finansiering af offentlige udgifter, ligesom landene har en interesse i, at staten på en ordentlig – men samtidig effektiv måde – kan undgå eller i alt fald minimere, at skatteydere på ulovlig vis unddrager sig forpligtigelserne til at betale skat.

Både Canada, Irland og New Zealand har dog i åben erkendelse af disse til dels modsatrettede faktorer og i erkendelse af skattesystemernes stigende kompleksitet konkluderet, at det er vigtigt, at der er en høj grad af accept og samarbejde fra skatteyderne i forhold til skattesystemet. Deres erklærede udgangspunkt er samtidig, at denne accept og samarbejde har bedre forudsætninger for at blive opnået, hvis skatteyderne opfatter systemet som fair, og hvor den enkelte skatteydere rettigheder er synlige, klart definerede, og at disse rettigheder faktisk bliver respekteret af skattemyndighederne.

Canada, Irland og New Zealand har på den baggrund gjort meget ud af at synliggøre skatteydernes rettigheder gennem forskellige former for TaxPayersCharter, Customers Service Charter etc. UK har samme tilgang til retssikkerheden.

*Iværksætteri i Canada:* Den Canadiske regering støtter aktivt iværksætteri. Det sker gennem programmet "Canada's Innovation Strategy and Practice of Innovation". [www.innovation.gc.ca](http://www.innovation.gc.ca) Det blev søsat i februar 2002, og har målsætningen om at gøre Canada til et af verdens førende iværksættersamfund. Strategien ser ud til at lykkedes, idet Canada –sammen med USA og Korea – regnes for de OECD-lande med mest iværksætteraktivitet.

Noget af det der gør programmet spændende er det tætte og forpligtigende samarbejde mellem offentlige institutioner, universitetsverdenen (ofte private) og brancheorganisationer fra den private sektor. Omkring 150 institutioner deltager i programmet. Samtidig er det en vigtig del i politikken overfor de små og mellemstore virksomheder, at de serviceres optimalt af myndighederne – herunder skattemyndighederne.

*Iværksætteri i Irland.* Den irske regering er også meget aktive i bestræbelserne på at fremme vilkårene for iværksættere. En undersøgelse viser, at Irland er det land i Europa, der har næstmest iværksætteraktivitet (kun Island ligger over). Med den økonomiske udvikling Irland har gennemgået, jf. nedenfor, er der givet inspiration at hente. En lang række institutioner er beskæftiget med fremme af iværksætternes vilkår. "Irish Revenue

Commissioners" [www.revenue.ie](http://www.revenue.ie) er et naturligt sted at henvende sig for at høre om deres tiltag på iværksætterområdet. En institution, der også umiddelbart falder i øjnene er "The Digital Hub", som er et initiativ af den irske regering for at fremme et digitalt iværksætermiljø i Dublinområdet. Der er mange andre interessante institutioner/organisationer, som man formentlig vil have udbytte af at lytte til.

*Iværksætteri i New Zealand.* Regeringen fører en aktiv politik for at tiltrække nye virksomheder, samt for at gøre betingelserne for at drive virksomhed, så gode som muligt. Indsatsen koordineres gennem "New Zealand Trade and Enterprise" (NZTE) [www.nzte.govt.nz](http://www.nzte.govt.nz). De er aktive på en lang række felter. Da New Zealand er et arealmæssigt meget stort land i forhold til indbyggertallet arbejdes der også meget med regionalpolitiske aspekter.

New Zealand gennemgik i begyndelsen af 1980'erne en mindre "økonomisk revolution", hvor den tunge kooperative økonomi gennemgik en markant ændring til en mere markedsmæssig udgave. Ændringen var så markant og succesfuld, at udtrykket kiwi-økonomi siden er blevet brugt, som en rosende betegnelse for landets økonomi. Landets økonomiske præstationer er så flotte, at Jøved/Lykketoft i midthalvfemserne besøgte landet for at hente "økonomiske inspiration".

*Lidt om økonomien generelt i de to/tre lande.*

*Canada:* Der har været pæn, stabil vækst i de sidste mange år. I de seneste år har væksten været på omkring 3 pct. årligt. Der er positive forventninger til de kommende år. Antallet af beskæftigede er i 2004 på små 16 mio. De seneste år har der været en beskæftigelsesvækst på 300 - 400.000 årligt. Det gør Canada til et af de OECD-lande, der er bedst til at skabe nye arbejdspladser. Af samme grund er ledigheden også på et relativt lavt niveau, og der er en pæn indvandring af arbejdskraft.

Nu er det altid svært at pege på de præcise årsager til jobskabelsen, men der er ingen tvivl om, at et godt erhvervsklima, hvor kælen for iværksættere spiller en central rolle, har stor betydning.

*Irland:* Irlands økonomiske formåen i de senere år har gjort at landet kaldes for "den keltiske tiger". Med vækstrater på 8 til 9 pct. i 1990'erne, og med 5 til 6 pct. i det nye årtusinde, er det uden sammenligning den mest succesfulde økonomi i det "gamle EU".

Der er skabt 200.000 nye arbejdspladser siden 2001 (Til sammenligning er det danske mål 80.000 flere arbejdspladser over 10 år i 2010-planen). Som følge heraf er ledigheden meget lav (godt 4 pct.), og der er reelt mangel på arbejdskraft i flere brancher. Det håndterer man bl.a. ved at tiltrække østeuropæisk arbejdskraft (Siden EU-udvidelsen 1. maj 2004 er der kommet 85.000 til Irland, hvoraf 41.000 er polakker og 18.000 litauer).

De øvrige EU-lande har lidt mavesurt kommenteret Irland's succes, som et usolidarisk eksempel på brug af skattedumping (selskabsskat på 12,5 pct.) på de andre landes bekostning. Men succesen skyldes mere end det, jf. ovennævnte tiltag overfor iværksættere (især i de fremtidsorienterede brancher).

*UK:* UK er det af de "store EU-lande", der siden 2000 har haft mest gang i økonomien med en vækstrate på omkring 3 pct. Også her skabes der mange nye arbejdspladser – ikke mindst indenfor servicesektoren. Det har medført en af EU's laveste arbejdsløshedsprocenter med en ledighed på under 5 pct. pt. (Både Frankrig og Tyskland ligger over 10 pct.).

*New Zealand:* Den økonomiske vækst har været pæn de senere år. For årene 2002 til 2004 har den gennemsnitlige årlige økonomiske vækst ligget på omkring 4 pct. årligt.

Der er stort set fuld beskæftigelse. Det betyder, at ledigheden i 2004 lå lige under 4 pct., hvilket er blandt de laveste blandt OECD-landene. Der skabes mange nye arbejdspladser i landet. Alene side 2001 – det vil sige på fire år – er der skabt 150.000 nye arbejdspladser. Det er en imponerende præstation af et land, som har omkring 4 mio. indbyggere. Også konjunkturerne for de kommende år tegner pænt.

### *Praktiske forhold.*

Fordelen ved de foreslåede steder er, at sproget er engelsk (det vurderes ikke at være noget problem, at fransk også er et hovedsprog i Canada). Det er derfor ikke nødvendigt med tolke ved de forskellige arrangementer.

Canada er et mere fjernt mål med lang rejsetid til Ottawa. Og mellemlanding i formentlig London, da der ikke er direkte flyforbindelse til Canada fra København. Det kan derfor være anstrengende tur, hvis den kun varer 3 til 4 dage.

Det samme kan siges om New Zealand med en samlet rejsetid på omkring 1 døgn hver vej. Bl.a. Singapore Airlines flyver strækningen fra København med mellemlanding i Singapore.

Irland (Dublin)/UK (London) er lettere at komme til med hyppige flyafgange fra København.

Ambassaderne i de foreslåede lande kan være behjælpelige med den præcise planlægning af studieturene. Det bemærkes, at vi ikke har ambassade i New Zealand. Landet ”dækkes” fra Singapore, hvilket kan gøre den praktiske planlægning mere bøvlet. Det er altid lettere at arrangere, når man er på stedet.

Vejet bør man også give en tanke. Irland har et mildt – og regnfuldt - vejr året rundt. Grundet Atlanterhavet (og Golfstrømmen) er der sjældent frostvejr om vinteren.

Canada (Ottawa) har en hård vinter, hvor temperaturen godt kan bevæge sig ned på 15-20 frostgrader i januar og februar. Såfremt turen ligger i oktober kan vejret til gengæld være godt.

New Zealand har sommervejr i februar måned med temperaturer noget over dansk sommervejr. Vejret i efterårsmånederne er også udmærket.